

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-02-93S

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

SYLLABUS

Функціональна діагностика у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації	ФПЗ	Functional diagnostics in the process of physical culture and sports rehabilitation
Шифр за ОП	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)	Level of Education: Master's (second)	
Галузь знань: Освіта/Педагогіка	Field of Knowledge: Education/Pedagogy	
Спеціальність: Фізична культура і спорт	Field of Study: Physical culture and sports	
Освітня програма: Фізкультурно-спортивна реабілітація	Degree Programme: Physical culture and sports rehabilitation	

РІВНЕ–2024

Силабус освітнього компонента «Функціональна діагностика у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізкультурно-спортивна реабілітація», спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Рівне. НУВГП. 2024. 9с.

ОПП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/30633/>

Розробники силабусу:

*е-підпи*сНагорна Ольга Борисівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

е-підпис Зарічнюк Ірина Романівна, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол №1 від “28” серпня 2024 року.

Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії:

е-підпис Нестерчук Н.Є. доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор.

Гарант освітньої програми:

е-підпис Гамма Т.В., кандидат біологічних наук, доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ

Протокол №1 від “29” серпня 2024 року.

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ:

е-підпис Григус І.М., д.мед.н., професор.

© О. Б. Нагорна, 2024

© І. Р. Зарічнюк, 2024

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Функціональна діагностика у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	Фізкультурно-спортивна реабілітація
Спеціальність	Фізична культура і спорт
Рік навчання, семестр	1-й (1-й семестр)
Кількість кредитів	3
Лекції	12
Лабораторні заняття	18
Самостійна робота	60
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
ПРО ФАЙЛ РОЗРОБНИКА	

Нагорна Ольга Борисівна
кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент, доцент кафедри фізичної терапії,
ерготерапії

Вікіситет [http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нагорна Ольга Борисівна](http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нагорна_Ольга_Борисівна)

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6243-4862>

Канали комунікації o.b.nahorna@nuwm.edu.ua

ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА

Зарічнюк Ірина Романівна
старший викладач кафедри фізичної терапії,
ерготерапії

Вікіситет [http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Зарічнюк Ірина Романівна](http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Зарічнюк_Ірина_Романівна)

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5934-1772>

Канали комунікації i.r.yashchuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метанавчальної дисципліни «Функціональна діагностика у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації» –формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок, необхідних для проведення всебічної діагностики функціонального стану осіб у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації.

Завдання:вивчити основні поняття функціональної діагностики у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації; розглянути застосування Міжнародної класифікації функціонування у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації; вивчити поняття фізичного розвитку та оволодіти вміннями проводити соматоскопічну, антропометричну та функціональну оцінку фізичного розвитку; вивчити поняття фізичної підготовленості людини та оволодіти методами та тестами для оцінки рухових якостей людини; оволодіти методами проведення оцінки функціонального стану опорно-рухової та серцево-судинної системи; освоїти навички проведення функціональних проб в діагностиці та оцінці функціонального стану серцево-судинної системи;оволодіти навичками застосування методів оцінки функціонального стану дихальної та нервової систем організму;розвинути критичне мислення, уміння аналізувати та узагальнювати отримані дані;вдосконалити теоретичні знання, оволодіти практичними вміннями та навичками в професійно-зорієнтованих ситуаціях.

Посилання щодо розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6683>

Передумови вивчення

Базові знання з теорії та методики фізичного виховання, спортивної діяльності, мотивація до навчальної діяльності, володіння комунікативними навичками та базовими основами наукової діяльності.

Компетентності

- ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- СК 1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.
та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- СК 5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури і спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.
- СК 7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.
- СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.
- СК. 12. Здатність використовувати міжнародну класифікацію функціонування (МКФ) для оцінювання ефективності фізкультурно-спортивної реабілітації.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.
- ПРН 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури і спорту.
- ПРН 12. Використовувати міжнародну класифікацію функціонування (МКФ), обмежень життєдіяльності та здоров'я для оцінювання ефективності фізкультурно-спортивної реабілітації.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ (12 год)

1. Основні поняття функціональної діагностики. Застосування Міжнародної класифікації функціонування (МКФ), обмежень життєдіяльності та здоров'я у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації.
2. Фізичний розвиток людини в онтогенезі та методи його оцінки.
3. Контроль фізичної підготовленості. Основні рухові якості людини.
4. Діагностика функціонального стану опорно-рухової системи.
5. Діагностика функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем.
6. Діагностика функціонального стану нервової системи.

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ (18 год)

1. Характеристика функціональної діагностики в контексті фізкультурно-спортивної реабілітації.
2. Основні поняття МКФ та її застосування у фізкультурно-спортивній реабілітації.
3. Поняття фізичного розвитку. Соматоскопічні, антропометричні, функціональні методи оцінки фізичного розвитку.
4. Фізична підготовленість людини. Методи та тести для оцінки рухових якостей.
5. Методи оцінки функціонального стану опорно-рухової системи.
6. Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи.
7. Функціональні проби в діагностиці та оцінці стану серцево-судинної системи.
8. Методи оцінки функціонального стану дихальної системи.
9. Методи оцінки функціонального стану нервової системи.

Методи та технології навчання

Методи: вербальні/словесні методи (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж), наочні методи спостереження (ілюстрування, демонстрування і самостійне спостереження), творчий метод, проблемно-пошуковий метод, демонстрування практичних навичок, розв'язування професійно-зорієнтованих ситуацій, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм.

Технології:

Імітаційні (рольові та ділові ігри).

Неімітаційні (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).

Робота в малих групах (команді).

Проектна технологія.

Аналіз конкретних ситуацій (casestudy).

Форми проведення занять

Лекції, лекція-дискусія, лекція-консультація, відеолекції, лабораторні заняття, семінари з виступами здобувачів, самостійні завдання, та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, спортивне та реабілітаційне обладнання, приладдя для обстеження різних систем організму, кушетки, каремати тощо.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях по всьому матеріалу.

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам необхідно вчасно виконати завдання за темами лабораторних занять та здати модульні контролю знань.

Теоретичні знання, отриманні під час лекцій, оцінюватимуться на лабораторних заняттях. За аудиторні заняття здобувачі отримують від 0 до 60 балів. Два модульних контролю, кожен з яких оцінюється в 20 балів, проходять у формі тестування. Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, здобувач під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За якісне виконання завдання, здобувач вищої освіти отримує бали:

	Короткий зміст завдання	За якісне виконання завдання, та його оформлення	За відповіді на запитання	Всього балів
Тема 1	Висвітлити основні поняття функціональної діагностики у процесі фізкультурно-спортивної реабілітації	4	2	6
Тема 2	Висвітлити основні поняття МКФ та її застосування у фізкультурно-спортивній реабілітації	4	2	6
Тема 3	Висвітлити поняття фізичного розвитку людини. Продемонструвати вміння застосовувати методи оцінки фізичного розвитку	4	2	6
Тема 4	Висвітлити поняття фізичної підготовленості та основних рухових якостей людини. Продемонструвати вміння застосовувати методи та тести для оцінки рухових якостей	5	2	7

Тема 5	Висвітлити та продемонструвати вміння застосовувати методи оцінки функціонального стану опорно-рухової системи	5	2	7
Тема 6	Висвітлити та продемонструвати вміння застосовувати методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи	5	2	7
Тема 7	Висвітлити та продемонструвати вміння застосовувати функціональні проби в діагностиці та оцінці стану серцево-судинної системи	5	2	7
Тема 8	Висвітлити та продемонструвати вміння застосовувати методи оцінки функціонального стану дихальної системи	5	2	7
Тема 9	Висвітлити та продемонструвати вміння застосовувати методи оцінки функціонального стану нервової системи	5	2	7
Всього за аудиторні заняття				60

За поточну (практичну) складову оцінювання 60 балів	За модульний контроль знань, Модуль 1 – 20 балів Модуль 2 – 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульні (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

Модульні контролю здійснюються в комп'ютерному режимі на платформі MOODLE. Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів, можливість подання апеляції:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21123>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Бакалюк Т. Г., Стельмах Г. О., Макаруч Н. Р. Застосування міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в реабілітаційній практиці. *Здобутки клінічної і експериментальної медицини*. Тернопіль :Терноп.нац.мед.ун-т ім. І.Я. Горбачевського. 2019. № 3. С. 166–169.
2. Гетманцев С. В., Богуш В. Л., Макаренко О. М. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичній культурі і спорті : навч.-метод. посіб. Миколаїв, 2019. 228 с.
3. Дикий Б.В., Добра П.П. Методи об'єктивної оцінки ефективності реабілітаційних заходів при проведенні ЛФК: метод.реком. Ужгород, 2013.55 с.
4. Дубинська О.Я. Теорія фізичної культури, фізичного виховання різних груп населення: навч-метод. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2014. 248 с.
5. Коваленко В. М. Сучасні аспекти фізкультурно-спортивної реабілітації. Одеса: Астропринт, 2012. 176 с.
6. Корнійчук Н., Гирина А., Ляшевич А., Лупаїна І. Функціональна і лабораторна діагностика у фізичному вихованні та спорті : метод.реком. Житомир: Вид-во, 2022.114 с.
7. Луковська О.Л.Методи клінічних і функціональних досліджень у фізичній культурі та спорті.Дніпропетровськ : Журфонд, 2016.309 с.

8. Луковська О., Афанасьєв С., Ковтун А. Сучасні методи дослідження серцевої діяльності у фізичній культурі та спорті. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2010. № 1. С. 87–91.

9. Маліков М. В., Сват'єв А. В., Богдановська Н. В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: навч. посіб. Запоріжжя: ЗДУ, 2006. 227 с.

10. Марчик В. І., Мінжоріна І. Л. Функціональні проби та індекси в дослідженні фізичного стану людини : метод. реком. Кривий Ріг : КПІ ДВНЗ «КНУ», 2016. 64 с.

11. Мірошников М. В. Основи реабілітації в спорті та фізкультурі. Харків: Фолі, 2008. 264 с.

12. Осіпов В. Науково-теоретичні основи розвитку рухових фізичних якостей спортсмена. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2015. № 3, С. 107–111.

13. Свідрак М., Безпалова Н. Застосування методів визначення морфофункціональних особливостей спортсменів. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку*, Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 392–394.

14. Соколова О. В., Омеляненко Г., Тищенко В. Спортивна метрологія: навч.-метод. посіб. Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2013. 86 с.

15. Lloyd, R. S., Oliver, J. L. (2012). Theyouth physical developmentmodel: A new approach to long-term athletic development. *Strength and Conditioning Journal*, 34(3), 61–72.

Додаткова література

1. Григус І. М., Нагорна О. Б. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта: навч. посіб. Рівне, 2023. 134 с.

2. Зарічнюк І. Р., Нестерчук Н. Є. Основні аспекти індивідуального реабілітаційного плану у фізичній терапії. *Public Health Journal*, 2024. № 1(5). С. 66–72.

3. Петренко Н. В. Фізична реабілітація, спортивна медицина: конспект лекцій. Суми: Сум. держ. ун-т, 2022. 134 с.

4. Рубан Л. А., Журавльов В. О., Пазій С. І. Вплив засобів фізкультурно-спортивної реабілітації та психокорекції на індекс маси тіла, показники гемодинаміки та психологічний стан жінок 43–52 років. *Rehabilitation and Recreation*, 2024. № 18(2), С. 212–219.

5. Рядова Л. О., Рожков В. О., Корчагін М. В., Мкртічян О. А. Дослідження показників розвитку деяких фізичних якостей у здобувачів закладів вищої освіти. *Rehabilitation and Recreation*, 2023. № 14, С. 226–235.

6. Bolgov, V. N., Abashev, A. R. (2016). Diagnostic testing of student's physical condition as a motive for the sports activity. *International Electronic Journal of Mathematics Education*, 11(6), 1827–1836.

7. Grygus I., Dolishnyi M., Rebrov V. (2024). Goniometric body profile of men 26–31 years old engaged in health-improving fitness. *Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies*, Vol. 9 No. 5. 362–369.

8. Haywood, K. M., Getchell, N. Life span motor development. *Human kinetics*, 2021. 421 p.

9. Matiichuk, V. I., Grygus, I. M., Kashuba, V. O. (2024). Postural control of students of different body types. *Rehabilitation and Recreation*, 18(1), 70–77.

10. Orazimbetovich, U. A. (2019). The use of information technology in the field of physical culture and sports. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*. Vol. 7 No. 2. 44–47.

Інформаційні ресурси в Інтернет

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1188-2021-%D0%BF#Text>

<https://mms.gov.ua/invasport/reabilitacijno-sportivni-zahodi>

<https://ips.ligazakon.net/document/TM068785>

<https://medical-club.net/uk/medicinskie-shkaly/>

<https://medical-club.net/uk/category/kalkulyator/>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1694-13#n14>

<https://moz.gov.ua/mkf>

<https://medical-club.net/uk/information/mezhdunarodnaya-klassifikaciya-funkcionirovaniya-ogranichenij-zhiznedeyatelnosti-i-zdorovya-mkf/>

Поєднання навчання та досліджень

Чинні студентські наукові гуртки «Спортивна реабілітація», «Фізична терапія, ерготерапія, терапія та реабілітація: обстеження, складання та впровадження програм фізичної терапії, ерготерапії, терапії та реабілітації».

Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються досягнення викладача курсу, механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (softskills)

Взаємодія з людьми; здатність до навчання; здатність співчувати і розуміти емоційний стан осіб; вміння ефективно спілкуватися з людьми; керування власними емоціями під час взаємодії з людьми; вміння працювати в команді; здатність вирішувати розбіжності думок або конфліктні ситуації з людьми з гуманізмом і конструктивністю; вміння планувати та організовувати свій час для оптимального використання його під час проведення діагностики та реабілітаційних заходів; дотримання високих стандартів етичної поведінки, конфіденційності та поваги до прав людини; здатність логічно обґрунтовувати позицію; здатність аналізувати складні ситуації; працелюбність; саморозвиток; творчі здібності (креативність).

Дедлайни та перескладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно графіку.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно відповідного «Положення про неформальну та інформальну освіту Національного університету водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>.

Здобувачі можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоби знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі вищої освіти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Здобувачі вищої освіти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.

Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

В цілому здобувачі вищої освіти та викладачі мають дотримуватися «Порядку перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в НУВГП» <https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>.

«Положення про академічну доброчесність в Національному університеті водного господарства та природокористування» <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25004>.

Вимоги до відвідування

Здобувач вищої освіти зобов'язаний бути присутнім на всіх заняттях. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою.
Лекції та лабораторні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі, згідно з розкладом.
Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою GoogleMeet за кодом.
Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного «Положення про індивідуальний графік навчання здобувачів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <http://er3.nuwm.edu.ua/6226/>.
Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки з дозволу викладача.

Лектор Нагорна О.Б., к.н.фіз.вих., доцент

Автор
Доцент

Ольга НАГОРНА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1191
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100